

Naročnina za celo leto K 2.— — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 31. maja 1903.

IV. letnik.

Idite, učite vse narode . . .

Kakor čitamo v dejanju apostolov, so bili, kadar je bilo po Veliki noči preteklo petdeset dni, zbrani vsi apostoli skupaj na istem mestu. Pripoveduje se nam tam, kako je na nagloma nastal šum, „kakor prihajajočega silnega piša“ in je napolnil vso hišo, kjer so sedeli.

„In prikazali so se jim razdeljeni jeziki, kakor ognji, in je sedel na njih slehernega!

In bili so napolnjeni vsi s svetim Duhom in so jeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sveti Duh dal izgovorjati. Prebivali pa so v Jeruzalemu Judje, bogaboječi možje, iz vsacega naroda, kateri je pod nebom!“

Pripoveduje se tam nadalje, da so začeli apostoli govoriti različne jezike, tako, da jih je slišal govoriti „vsak po svojem jeziku“.

Velikanski čudež vsegamogočnega Boga, čudež velezanimivega splošnega pomena!

Ljubezen tistega, ki je stvaril ta, sedaj najlepše cvetoči svet, ljubezen tistega, ki je stvaril nebo in zemljo, njegova ljubezen je bila vesoljna, ona je objemala in objema še sedaj celo naravo, ona je plamtela in plamti za vse narode celega sveta!

„Idite in učite vse narode . . .“ tako je govoril Kristus in bivstveno njemu enak sveti Duh je napolnil apostole s svojo milostjo, dal jim je moč in znanje jezikov, da bi stopili oni ali pa njih namestniki, njihovi nasledniki tje pred vsakega človeka, tje pred vsaki narod, kolikor jih živi na tem svetu!

Njemu so bili vsi narodi, vsa ljudstva jednaka, za vse je enako toplo in visoko plamtelo neskončno

blago in ljubeznjivo srce največjega učitelja celega sveta, največjega ljubitelja človeštva, našega Odrešenika.

Toraj vse narode, vsa ljudstva je hotel zjediniti sveti Duh, hotel jih je zjediniti pod zmagonosnim praporjem iste svete, večne — vere.

In kaj zahteva to zjedinenje od vseh ljudi?

Zopet pravi veliki učenik na drugem mestu: „Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil.“

To zjedinenje toraj ni ničesar drugega hotelo, kakor medsebojno ljubezen vseh ljudi, medsebojno ljubezen vseh narodov!

Toraj medsebojno ljubezen vseh narodov je zahteval Kristus in sv. Duh od celega človeštva, ljubezen pod ščitom ene in iste vere, in sicer zopet vere ljubezni. Razširjevanje te vere je naročil svojim apostolom, v ta smoter jim je poslal v pomoč svetega Duha, in sicer naj bi bilo to razširjanje za vse narode brez izjeme jednako, naj bi se toraj širila ljubezen med vse narode, naj bi se toraj ljubili vsi narodi med seboj, kakor jih je ljubil večni Odrešenik!

A kako se je izpolnila presveta želja največjega učenika sveta?

Svojim domačinom, Judom, je hotel Kristus najprvič prižgati luč svoje svete vere, med njimi je hotel prvič razširiti ogenj svoje ljubezni in glej, zato so kričali: „Proč ž njim, križaj ga!“ Njegovo neskončno dobrosrčnost so mu povrnili z najbitkejšimi mukami, njegovo blaženo ljubezen so teptali z nogami, a provzročitelja te ljubezni kaznovali so s smrtjo, in sicer s tako smrtjo, s katero so se kaznovali v tedajnem času najhujši razbojniki!

In dalje!

Njegovi apostoli in učenci so razširjevali po ukazu svojega mojstra to vero ljubezni po vesoljnem svetu, a tudi ta nebeška dobrot, to razširjevanje vesoljne ljubezni povrnilo se je čisto drugače, kakor bi se to bilo moralo zgoditi, tekli so celi potoki nedolžne krvi, a vendar se je razširila ta ljubezen po celem svetu.

Viharji človeške strasti, burje človeške nestrpnosti so konečno vendar podlegli in dandanes je razširjena ta nebeška ljubezen svete Kristusove vere malone po naši celi zemlji, med vsemi narodi.

Razširjena je, toda nikakor še ni napolnila src vseh ljudi teh narodov, nikakor še ni povzročila iste prave ljubezni, katero je Kristus želel.

Kristjanski se zove dandanes ta ali drugi narod, a vendar preganja svoj soseski rod do skrajnosti, sovraži ga, namesto da bi ga ljubil, in kar je največ, nasledniki apostolov in učencev Kristusovih, kateri bi morali biti zgolj ljubezen, kateri bi morali delovati proti temu sovraštvu, ti so žalibog dandanes večinoma povzročitelji, pospeševalci tega nemira, tega medsebojnega preganjanja, ti so toraj ravno nasprotno od tega, kar je Kristus od njih zahteval!

Dokazov zato imamo dovolj!

Ostanimo na primer na Spodnjem Štajerskem.

„Jaz sem Nемеc — ti si Slovenec!“ Te besede že dandanes zadostujejo, da povzročijo strastno sovraštvo, da nakopičijo nezasluženo preganjanje posameznika, preganjanje, povzročeno samo iz različnosti jezika, kateri loči soseda od soseda.

„Idite in učite vse narode“ — a vendar izvira ravno pri nas, večinoma na slovenskem Spodnjem Štajerskem brezmiselno sovraštvo do naših sosedov do Nemcev, najbolj iz f a r o v ž e v, toraj od nasled-

Kmet, plug in oranje.

Največji pesniki in umetniki vseh narodov so peli in izkazali priprostemu orodju, katero je takorekoč spreobrnilo celi svet svojo čast. To priprosto orodje, katero je uživalo ugled pri vseh teh možih, katero se čisla pri vseh narodih je plug! Kdo ga je izmislil, kdo mu je dal današnjo postavo?

Najmogočnejši cesar celega sveta, namreč kitajski, ima kot znamenje, kako čisla plug, napravljen dragoceni prstan, kateri ima podobo pluga.

Vse čisla to orodje, ker je takorekoč znamenje tistega stana, kateri mora skrbeti za vse druge stanove, namreč kmeta.

Žalibog se pa vendar pripeti, da se nekateri, ki so izšli iz kmetskega, toli spoštovanega stana, tega stana — posebno mladina včasih sramujejo. Ako je živel kmečki sin par let v kakem večjem mestu, ako se mu je posrečilo, da se je česar naučil, da si je kupil boljšo suknjo, potem se včasih pripeti, da pozabi na svojo rojstno vas, da pozabi na svoj stan, da se ga celo začne sramovati.

Velikokrat se pripeti, da se posreči kakemu kmečkemu fantu, da si zasluži pri vojaki par zvezdic. Zato se čuti nekako zvišanega nad svojimi stanovskimi sobrati, nad kmeti, in zato je tudi za kmečki stan navadno izgubljen.

Razven tega še pa je mnogo takozvanih umikanih stanov, kateri kmečki stan morda celo zaničujejo!

nikov učencev velikega mojstra, kateri je zahteval da bi se ljubili vsi narodi!

Potem takem smelo trdimo, da duhovnik, kat hujška Slovenca proti Nemcu in narobe nikakor duhovnik ljubezni, nikakor ni naslednik Kristusa, temveč on je človek, kateri vas kmete vodi očita za nos, kateri vam pridiguje v nedeljo iz prižnice presvete verske resnice, kliče Gospodove besede „Ljubite se med seboj!“ A komaj je opravil službo božjo, komaj je odložil svoj blesteči mešni plašč, va kliče kot strasten agitator: „Svoji k svojim, druge soseskega, nemškega naroda se nam je braniti, preganjati ga moramo, ker je nam nasproten.“

Da, to ni pravi duhovnik, to ni namestnik Kristusovih učencev, na njega ni vplival nikdar prihod svetega Duha, prihod, kateri je apostolom dal silo in moč in jih napolnil s čudežem, da bi širili ljubezen med vsemi narodi!

„Ako me kdo ljubi, bode moje besede spolnjene in moj Oče ga bode ljubil in k njemu bodeva prišli in pri njemu prebivala . . . Mir vam zapušča svoj mir vam dajem!“, tako je govoril Kristus pri svojih vnebohodom. Ni nam toraj zapušča bogastvo ne časti, sploh ne telesnega blaga, temveč priporočil nam je najblažnejši, najdragocenejši čut naše duše — mir!

Želel nam je mir med nami, ki smo ene in iste narodnosti, želel pa je tudi, kakor smo nekako hoteli s temi vrsticami dokazati, da bi v miru in slogi živeli z našimi sosedi, ki govorijo drugi jeziki.

Da bi zasvetila žarja tega, od Kristusa zahtevana tega miru v srcih vseh naših kmetov sedaj priходу sv. Duha, to vam vsem kot binkoštno darilo rilce „Štajerc“, najiskrenejše želi!!!

A vendar se bode kmalu vsak prepričal o velikanskem pomenu kmečkemu stanu, vsak se bode prepričal o tem kmetovem vplivu orodja, katero si je podvrglo svet, namreč plug.

Kitajski cesar vsako leto na dan poletne veselice prinese za plug in gre za njim, da tako svojemu ljudstvu pokaže, kako čisla kmetijski stan. Veliki cesar Jožef II. se je leta 1769 pri nekem polju pri Višani na Moravskem peljal. Kar naenkrat ukaže kočijažu, naj bi vstavil konje. In blagi cesar, morda največji častilec kmeta, je iz kočije izstopil in pomagal kmetu orati, ker je hotel s tem pokazati, kako spoštuje plug, to kmeta in njegovo najvažnejše delo, namreč oranje.

Sploh je bilo to delo tega velikega cesarja samo pomembnejši višjega njegovega dela, oranja v duševnem pomenu.

Pomisliti pa nam je, da je ta cesar to storil namreč kmeta, ki ni bil na taki stopinji, kakor je kmet dandanes, temveč cesar Jožef je hotel počastiti kmeta, kateri je bil istem času še mnogo bolj zaničevan od drugih stanov, kakor je to dandanes. Počastiti je hotel kmeta, toraj stan, kateri tedaj, kakor tudi dandanes moral skrbeti za vso človeško državo, kateri je takorekoč temelj (fundament) vsake države.

Pokazati je hotel stem, da je kmečko delo tudi najvažnejše dela, vredno in da povzdigne tiste, kateri se peča z njim. Pokazal je stem, da se prilega orožje miru, plug namreč tako cesarski roki, kakor meč vojske.

Toraj kmet, bodi ponosen na tvoj stan in vedi, da samo ta sme smatrati za človeka, kateri se je naučil častiti plug in njegova mojstra — kmeta!

Našim kmetom.

(Dalje.)

Pot k sreči je ista pot, katero so nam že v mladih letih vcepili v našo dušo naši predniki, namreč pot poštenosti, pot bogaboječnosti, dela in zmernosti. Pošteno življenje v obitelji (familiji) je začetek in vrhunec vsake kulture, je biser neizmerne vrednosti. Nič na svetu ni lepšega in nič cenejšega, kakor čisto veselje v domači hiši med svojci, veselje, ki blaži srce, duh in čut.

Ne samo na deželi, temveč pač v vsakem domačem poklicu je vpliv gospodinje velikanskega pomena na vso družbinsko življenje. Ravno na deželi se kaže to najbolj.

Zastonj se trudi mož celi dan, zastonj išče in bega za srečo, zastonj za novim dobičkom, zastonj za novimi viri zaslužka, ako ima tako gospodinjo, katera ni varčna, je ves ta trud bil popolnoma zastonj! Med tem ko mora gospodar s težkim delom to prislužiti, kar je treba za življenje obitelji (familiji), je dolžnost gospodinje, da ona to, kar je mož zaslužil, varčno porabi, da pripravi prijazen dom vsem svojim.

Pregovor pravi: „Gospodinja lahko v predpasniku nese več iz hrama, kakor zamore gospodar z vozom pripeljati domov!“

Zopet drugi pregovor: „Gospodar podpira pri hiši en vogel, gospodinja pa tri!“

Marsikatera gospodinja misli, da je varčna, a v resnici pa je vse prej nego to, ker je njena varčnost navadno na nepravem mestu.

Kjer je gospodinja umazana in nima skrbi na snago, tam se možu ne bode nikdar došlo. Radi tega si išče mož razvedrila kje drugod, navadno v krčmi. Ako je primoran ostati doma, se mu to zdi jako hudo, on je radi tega čmeren. Gospodinja še je v takem slučaju navadno bolj čmerna, ker ne pozna pravega vzroka, zakaj se mož „tako drži“ in nemir je gotov.

Vedi vsaka gospodinja, da je toraj prva in največja od zahtev, katere so se ti naložile, čistost, snaga in red! Ponos tvoje hiše naj bode gostoljubnost, blagoslov tvoje hiše pobožnost in bogaboječnost, a sreča tvoje hiše pa zadovoljnost!

Pošteni, pridni stariši so le tedaj srečni, ako se njihovim otrokom dobro godi oni v ta namen potrpijo, ako je treba, muke in nadloge, samo, da bi se njihovim otrokom boljše godilo.

Kako je pač lepo, ako obdelujeta oče in mati v slogi s svojimi otroci domačijo. Stem so si postavili temelj svoje bodoče sreče, svojega bodočega premoženja.

Kmečka obitelj (familija) pač ima v prvi vrsti namen, da povzdigne in zboljša stanje cele občine, celega ljudstva.

Kmečki stan ni samo glavna podlaga za občni blagor, za blagor in imetek celega naroda, temveč on je pravi vir sreče vsega človeštva, on je jedro cele države. Kmečki stan daruje domovini najboljše, najmočnejše vojake in slavni Moltke, umrli največji

vojskovodja nemškega cesarstva se je izrazil svoj čas o njem tako-le: „Ako kmečki stan propade, potem je kmalu, ne da bi le ena puška počila, zgubljen cel narod!“

Ako toraj hočete, da vam bodejo prospevale kmetije, morate najprvič skrbeti za dobre kmetice. Te podpirajo potem ne le domače blagostanje, pač pa tudi blagostanje celega naroda. Nikdar pa ne bode ne prvega in ne drugega podpirala taka deklica, katera gleda samo na lišp.

Pridna gospodinja, tega imena ne zasluži tista, katera samo prav pridno dela od ranega jutra do poznega večera, temveč taka, katera še razven svoje delo opravlja in med tem misli, tako, da ima od dela, kolikor najbolj mogoče koristi. K temu ji bode največ pomagal razum, pomagala ji pa tudi bode dobro dovršena šola, pomagali njej bodejo gospodarstveni nauki. Skoraj v vsakem našem listu imamo kaj važnega o gospodinjstvu. Verjamite nam, da nikakor ne bode škodovalo, ako jih bere tudi gospodinja. Prvič bode našla v njih marsikatero dobro zrno za sebe, drugič pa ni nikakor nevarno, ako ve gospodinja tudi to, kar prav za prav ne spada v njeno stroko, ker spada v delokrog gospodarja. Ako ima gospodinja tudi o tem kako znanje, potem bode tem lažje podpirala svojega moža pri delu.

Pot k premoženju in k sreči toraj vodi ne le možko, temveč tudi žensko mladino skozi šolo in zatoraj so šole, v katerih se podučuje v gospodinjstvu, za naše kraje jako velike važnosti.

Malone vsaki boljši kmet na deželi se je s časom naučil, bodi si tako ali tako še družega deželnega jezika, namreč nemščine. Gospodinja pa bodeš jako malo našel, ki bi vsaj za silo razumele ta jezik. No, ako je sprevidel mož, kako važno je znanje družega deželnega jezika, zakaj se ga potem ne učijo deklice v kmečkih šolah bolj pridno, kakor do sedaj.

Žalibog živi dandanes mnogo deklic na deželi, katere nimajo kar nič pravega veselja do kmetijstva, ljubše jim je, da se klatijo po službah, po tovarnah (fabrikah) ali sploh v zidovju, kakor pa da bi delale na deželi v prekrasni naravi. Ako bi se bilo tako deklice prav odgojilo, potem bi imelo tudi gotovo več veselja do kmetijstva in bi bilo pozneje izvrstna gospodinja.

Toraj kmetice, že vaše hčerke morate tako vzgojiti, da bodejo imele veselje k poljedelstvu, k kmetiji. S tem podukom morate prav rano začeti, tako, da se bode v mlada srca vsejalo seme ljubezni do domače hiše, do domače zemlje in do kmečkega stanu.

Namesto, da jih pošiljate v klosterske šole, dajte jih v take šole, kjer se bodejo učile gospodinjstva. Ker pa se v teh šolah podučujejo predmeti večinoma povsod v nemškem jeziku, skrbite in zahtevajte, da se bodejo tudi vsaj deklice naučile toliko tega jezika, kolikor ga bodejo pri tem poduku rabile.

S tem bodete imele za nje in za celo kmetijstvo več zaslug, kakor mislite.

Naprednjaki!

Vse tiste, kateri so nam tako blagovoljno poslali podporo za uboge od požara ponesrečene prebivalce iz Slovenskega Gradca prav iz srca zahvaljujemo. Kdor še misli kaj darovati, naj takoj pošlje denar, saj je znano, da je hitra pomoč dvojna pomoč!

Spodnje-štajerske novice.

Cerkvene pristojbine. Stem opozarjamo na to za kmete jako koristno knjigo, v kateri je natanko razloženo, koliko se mora plačati za pogreb, za zvonjenje in za druga cerkvena opravila. Kdor se hoče obvarovati škode, naj si kupi to potrebno knjigo.

Dohtar Brumen, naš prijatelj, je zastopal pred kratkim neko stranko iz Haloz, in je zgubil proces popolnoma. Radi tega je poslal svoji stranki račun in zahteval od nje 1400 kron, kot tožbene stroške in kot plačilo za zastopstvo. Stranka pa seveda toliko ni hotela plačati, zato je predložila račune ces. kr. sodniji, da bi ta stroške odmerila. In glej, c. kr. sodnija dohtarju skoraj polovico stroškov ni dovolila, odbila je Brumenu 600 kron! „Svoji k svojim,“ kaj ne gospod dohtar Brumen?

Naprednjaki so zmagali. Pri Sv. Jakobu v Slov. Gor. so zmagali pri volitvi v krajni šolski svet dne 26. aprila naprednjaki. Čeprav so napenjali klerikalci vse žile, da bi si pridobili zmago, se jim vendar ni posrečilo. V odbor so zvoljeni vrli naprednjaki, Gregor Škof, Jakob Kramberger in Karol Ferk. Naprednjaki, zahtevajte odločno tudi poduk v drugem deželnem jeziku, toraj v nemškem. Potegujte se za nemško šolo, saj veste, da je klerikalci ne marajo, čeprav vsi njihovi voditelji znajo prav dobro nemški. Čast vsem volilcem! Le tako naprej!

Premog so našli. Kakor se nam iz Ptujске Gore piše, so našli tam premog. Žila, katera je bila kakih 100 metrov globoko najdena, je 1 do 3 metre debela. Premog je, kar se tiče njegove kakovosti, prav izvrsten.

Nevarna tatica. V Dornavi so prijeli jako nevarno tatico. Marija Geč, kočarica iz Dornave je pazila, kedaj so se kmetje podali po svojih opravkih na polje, ko je to opazila, je šla v njihove shrambe in je tam kradla vse, kar ji je prišlo v roke. Tatico so vlovili in sedaj je pod ključem.

Rop. Dne 10. t. m. se je izročil c. kr. sodniji v Ptujju Franc Horvat, zidar iz Kozminc, ker je obdolžen, da je oropal neko Marijo Unterlehner.

Požari. Dne 17. t. m. je nastal v Apačah pri sosedu posestnika Hrtiša veliki ogenj, od tega so se užgala poslopja imenovanega gospodarja in so popolnoma pogorela. Požarna bramba iz Cirkovec je bila takoj na mestu in je zabranila, da se ni zgodila še

večja nesreča. Kakor se sliši, je razsajal ravno isto večer tudi ogenj v Ternovcah in v Doleni.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 20. t. m. se je prignalo 44 konjev, 445 glav goveje živine in 329 svinj. Prihodnji živinski sejem bode dne 3. junija t. l.

Dopisi.

Iz Selnic ob Dravi. Spoštovano uredništvo! Tudi mi selnički kmetje se moramo enkrat oglasiti v „Štajercu“. In sicer naj pridejo danes najprvič naša šolske razmere na vrsto. Naša nova šola že več kakor pol drugo leto stoji, a vendar še nima nobenega napisa. Naši šolski očetje nočejo nemškega napisa, slovenskega pa tudi ne. Naši učitelji se nemščine hudo branijo, a vendar pa sami zmiraj nemški govorijo. Tudi se vedno izgovarjajo, češ da je slovenske otroke jako težko v nemškem jeziku podučevati. To pravi radi verjamemo, da je vse tisto, kar človek noče, a pa kar dela s silo, za njega tudi prav težko. Pri nas je navada, da se učitelj v šoli otroku, kateri se začne učiti nemškega jezika in kateri je to ali on besedo nemškega, toraj tujega mu jezika slabo in govori, smeje. Seveda se smejejo tudi drugi otroci, a to pa ugonobi otroku vsako veselje do uka. Tudi se naši otroci v naši šoli psovajo. V četrtem razredu učitelj mnogokrat tako kriči, da je strah, a deco pa ima za „beštije“. Oponaša jim stan in siromaštvo. A vendar se pri nas za to in še za več takih stvari nihče ne zmeni, ker ima nadučitelj naše šolske očetje vse pod svojo komando. Gospod nadučitelj, mi kmetje kateri moramo mnogo plačevati za šolo, zahtevamo odločno, da se bode naša deca nekaj koristnega naučila in k temu gotovo spada v prvi vrsti jezik katerega govori naš veliki sosedni narod. Več kmetov.

(Opomba uredništva: Dragi kmetje, učitelji nimajte nikake pravice, braniti se, od postave dovoljenega nemškega poduka v ljudski šoli. Ako je vaš nadučitelj proti temu poduku, potem ga je treba malo ostreje prijeti. Ali ne veste za naslov na okrajni šolski svet? Če tam ne najdete pomoči, potem se je treba obrniti na deželni šolski svet! Pri tem bode našli gotovo pomoč. Ako učitelj šolske otroke zmerja, ali se njih norčuje, se za tako neolikano postopanje najde tudi lahko pomoč. Kmetje, držite skupaj, skrbite za to, da se bodejo vaši otroci naučili tudi drugega jezika, ker jim bode to enkrat v življenju jako koristilo. Kdor pa se upira tej vaši želji, temu povejte, da vi plačujete za vaše šole in da potem tudi imate pravico, zahtevati, kako se mora postopati z vašo deco, o čem se mora podučevati in kak mora biti poduk. Vstrajno naprej vaši mladini v korist in vidi bode, da vam bode ona enkrat hvaležna!)

Od Svetinj pri Ormožu. Ker so naš župnik Bohanes tako natančni v izpolnovanju svojih dolžnosti kakor so se sami v „Našem Domu“ pohvalili, da se celo v našem „Štajercu“ zagovarjali, jim moramo pa par besed odgovoriti, drugače bodo res mislih, da so nam usta zaprli. Zato pa jim o

govorimo, da je vse to res, kaj smo v našem listu pisali, če ravno oni tajijo, kakor je pač njihova stara navada. 1. Tisti dan, ko so imeli možje iz Veličan, Brebrovnika in Litmerka krščanski nauk, ste rekli, da so še vas povsod radi imeli, samo tukaj vas napadamo; tukaj so tako hudobni ljudje. 2. Pisali ste, da služite vsako nedeljo in vsak praznik večernice. Tega mi tudi ne tajimo, pa to je čudno, da ste jih že parkrat opravili v jutro po rani maši. No, če tudi to velja, pa naj bo, saj potem tudi mi lahko tako napravimo. Če mladina, ki v jutro k maši ne utegne iti, slobodno popoldan doma ostane, pa naj bo doma tudi drugokrat, saj je to vse eno, kakor je vam vse eno, večernice popoldan ali v jutro. Zakaj pa je toliko kreganja, če naši mladi ljudje k drugim cerkvam k pozni maši hodijo, ko pa je doma nimajo in še teh ubogih večernic jim ne privoščite. 3. Da niste nikdar v Vogričevcih na gostovanji bili in zato tudi niste mogli reči, da imate samo enega farmana, je zopet samo vaša navadna laž, s kakoršno se dajo kratkovidni ljudje za nos voditi. Res, to ni bilo ravno v Vogričevcih, pa v tisti občini je vendar bilo in je pač to vse eno, ali se kaj zgodi pri Svetinjah ali v Mihalovski občini, ker so Svetinje v Mihalovcih, kakor so Prnožlavci, kjer ste bili na gostovanji in ste tiste besede izrekli združeni z Vogričevci. Natanko povedano, je to bilo na gostovanji Antona Škrjanca. Ni se ženil od Svetinj v Prnožlavce? Seveda bode te pa to zopet tajili, če ravno smo mi še tisti teden to zvedeli, kaj ste tam modrega govorili. Radi bi vam še povedali več, pa si prihranimo za drugokrat, ker vemo, da radi „Štajerca“ prebirate, saj je eden naročnik že rekel, da vas bo nagovoril, naj bi mu ga pomagali plačevati, ker ve, da ga vi prej berete nego on. Tudi bi vam svetovali, naj bi drugokrat vendar začeli z lovljenjem podpisov pri tistih, ki so vam najbližji in vas najbolj ljubijo, to je pri svoji kuharici Zefi, ker ste to zadnjič pozabili storiti, ko ste zveržili izjavo za „Naš Dom“ in jo potem razposlali po fari. Kar sami spišete, to vam kuharica že lahko potrdi in svoj pečat gor vdari, drugi pa itak potem za njo potrdijo, saj vejo, da je ona za vami prva oseba v fari! Samo lasti ne pravite o sramotilni pisavi, ker bomo vam mi natanko dokazali, da „Štajerčeva“ pisava ni bila sramotilna, ampak so sramotilne za vaš stan in za vsakega poštenega človeka, vaša mnoga dejanja. Za kaj vam povemo samo to, da se lastna hvala po lastni volji in da tisti naj ne meče po drugih kamenja, kateri sam stanuje pod glažovnato streho.

Iz Bizeljskega. Dragi „Štajerc“. V predzadnjem amazanem mariborskem glasilu sem bil od dobro poznanega dopisuna prav umazano za voljo Tebe, dragi „Štajerc“ napaden. Ti grdi dopisun in klerikalec od glave do glave, ali te ni sram, da tratiš lepe dneve s tako umazano čečkarijo. Morda te to grize, ti privanec, da ima naš „Štajerc“ toliko naročnikov na Bizeljskem. „Fihposovi“ pa ginejo, kakor kafra. Kako vendar upaš lagati, da ima „Fihpos“ na Bizeljskem desetkrat več naročnikov, kakor „Štajerc“. Kje so ti naročniki. Razven par „Fihposovih“ devic

in farških tercijsk itak nihče ne bere pri nas niti ne „Doma“, niti „Gospodarja“. Kdo pa plačuje in naročuje „Fihposa“? Farovž jim plačuje svoj farški list. Saj vemo radi česa. Ti dopisunček mene sedaj napadaš, ko sem od doma proč, seveda, ker se prej nisi upal s svojim surovim maslom pod klobukom na solnce, ker bi ti znal jaz prehitro stopiti na noge. Sicer še ni prepozno! Vam gospod učitelj tretjega razreda Bizeljske šole pa priporočam, da bi se tistih, ki največkrat Vaše časnike berejo, varovali. Ravno ti so Vaši največji sovražniki. Gospod veste, kakor pregovor pravi: „Varuj se bika spredaj, konja od zadej, a klerikalca okol in okol!“ — A ti dopisun pazi, da se drugič ne bodeš izdal za Bizeljskega „opazovalca“, ker si prav za prav na Bizeljsko privandranec. Vam dragi moji somišljeniki pa kličem: „Razširjajte „Štajerca“ proti jugu, a jaz ga hočem vstrajno proti severu, ker le „Štajerc“ je list, kateri nas dramatično spanja, kateri nas vabi iz klerikalne neumnosti farovških podrepanikov!“ A vedi dopisunček, da jaz nisem nobeden „Pustaček“, temveč jaz sem — Jože Priveršek, nekdanji napredni Bizeljanec, sedaj na Nemškem. Prikaži se ti tako s tvojim imenom, ako se upaš!

Razne stvari.

Župnik Murkovič in — krst. Pri Sv. Barbari v Halozah „pase duše“ znani župnik Murkovič. Čez njega smo dobili več dopisov od njegovih faranov in sicer z jako zanimivimi podatki. Čakali smo dolgo, misleč, da si bode ta gospod vendarle enkrat spremislil svoje postopanje, a vse zastoj! Iz enega teh dopisov hočemo posneti to-le: „Bil sem pri pridigi, ljubi „Štajerc“ in se jako čudil, kaj je prišlo Murkoviču zopet na pamet. Zmislil si je novo dačo ali štibro. Ojstro je namreč že dvakrat zapovedal, da ne bode nobenega nezakonskega otroka drugače krstil in zapisal, dokler ne bode botra plačala pet goldinarjev v kazni. Kdo je dovolil župniku, nalagati tako kazen? Ali ni nezakonski otrok tudi človeško bitje? Ali je otrok temu kriv, da je moral priti na svet, ali je botra temu kriva? Ponesrečene sirote, katere porodijo nezakonske otroke, sedaj ne dobijo nikjer botre, seveda 5 goldinarjev je za kmečke razmere veliko denarja. Ne, Bog ne daj, da bi jaz zagovarjal nezakonsko ljubezen, toda jaz mislim, da bi dober krščanski nauk mnogo več koristil, kakor kazen v denarju. Proti meni je nekoč neki fant, ko sem ga opozarjal, da je nevarno ponočevanje, vskliknil: „Kaj to, saj imam 10 goldinarjev, 5 dam botri za pot, 5 jih dobi fajmošter, kakor zahteva za krst, pa je dobro!“ — Tako piše farman Sv. Barbare v Halozah. A še več! Pred par meseci je nosila neka kmetica iz barbarske fare nezakonskega otroka na krst. Ta kmetica je iz jako poštene hiše in se je usmilila siromaškega otroka meneč, da mora ta nedolžni črviček vendarle biti tudi krščen, čeprav sta njegova mati in oče grešila proti cerkvenim postavam. Ko je prišla v farovž, je župnik otroka krstil, a za-

pisal ga je po svoji lastni pomoti kot zakonskega. Pred kratkim se je pa zvedelo, da je bil otrok nezakonski in župnik je o tej pošteni gospodnji pridigoval in rekel iz prižnice, da sicer noče njenega imena imenovati, toda govoril je tako, da je vsak vedel, na koga meri njegova govorica. Koj po maši je šla gospodinja v farovž in je tam izjavila z „babico“ vred, da ni hotela nezakonskega rojstva njej tujega otroka prikriti. Župnik pa zareži nad njo: „No, pa boš plačala 5 goldinarjev, ker je bil otrok, ki si ga prinesla na krst, nezakonski in daljnih 5 goldinarjev pa za novo kazen, ker nisi povedala, da si botra nezakonskega otroka! Kmetica ni imela denarja in je žalostna odišla iz farovža. Pred kratkim je bil sin te kmetice z neko kmečko hčerjo trikrat oklican in nihče se ni oglasil, da bi bil temu zakonu nasproval. Mladi ženin pride v farovž prosit župnika, da bi ga poročil. In župnik Murkovič? „Ne, jaz te prej ne poročim, dokler ne dobim od tvoje matere 10 goldinarjev, 5 goldinarjev za kazen, ker je prinesla nezakonskega otroka kot botra na krst, 5 goldinarjev pa, ker mi ni povedala odločno, da je bil otrok nezakonski!“ — To se pravi, ženin, čeprav si ti popolnoma pri celi stvari nedolžen, čeprav mati ni ničesar zakrivila, vloži 10 goldinarjev kazni v župnikov žep, drugače ti ne podeli zakramenta svetega zakona. — In ta pošten ženin, iz poštene kmečke hiše je moral do „kazen“ zares plačati, ker bi ga drugače Murkovič ne bil zaročil. Plačal je seveda celo svoto 10 gld. (pred pričami!), ker se je bal, da ga ne bi župnik pred vsemi gosti, katere je povabil, — osramotil. Zopet smo zvedeli, da je Murkovič odločno zaukazal, da mora prinesiti nezakonska mati svojega otroka sama na krst. To se je tudi zgodilo. Taka sirota, katera že ima itak dovolj trpeti od svojih domačinov, toraj mora vstati iz svoje postelje in iti z otrokom v farovž. Ali to ni jako nevarno? Vstati pa mora seveda že par dni po porodu. Prišedša v farovž, mora pustiti otroka tam — tako se je zgodilo zadnjč — in mora iti zopet par ur daleč po botro. Toda ljubeznivi župnik Murkovič jej vendar dovoli, da ji ni treba iti po botro, temveč da si lahko vzame za botro — farovžko deklo. Priobčili smo to in opustimo o tem vsako opazko, da pa bode o krstu in ljudskem denarju dobil Murkovič v kratkem drugi poj, zato bodemo skrbeli po drugem potu!

Moravski vrh pri Mali nedelji. Anton Štupica, trgovec in gostilničar v Moravskem vrhu pri Mali Nedelji, tako se je podpisal v „celjski klerikalni žabi“ ta „vrl“ Slovenec pod dopisom, kateri je poln napadov našega lista in poln izvanrednega sovražtva do ptujskih obče spoštovanih trgovcev. Seveda napada tudi ta vrli gospod Štupica našega dopisnika iz Male Nedelje. On piše:

„Sploh pa ljudje takozvanega grofa Szaparija tukaj vobče poznajo kot človeka, ki ni bil in ne bo nikdar mogel izpodkopavati poštenim ljudem poštenega imena, pa tudi „Štajerc“, ko bi bil le ko-

ličkaj pošten list, bi se zahvalil za take dopisnike, samo „gliha vkup štriha“.

Na tako pisarjenje ne bodemo zgubili ne ene besede za obrambo, ker smo prepričani, da vedo pač vsi spodnještajerski kmetje, ali je to resnica, ali ne. Pokazati pa hočemo našim cenjenim bralcem, na kateri strani je iskati poštenosti. Imenovani Štupica je pred leti začel svojo trgovino. Nesreča pa je hotela, da je bil zabredel, tako, da mu je bilo treba napovedati konkurs. Dolgov je imel več, kakor premoženja, a te dolge je bil večinoma nakopičil pri istih gospodih, katere sedaj nazivlja z imenom „nemčurji“. Ko mu je šla huda, je ta gospod Štupica letal od enega do drugega teh gospodov, da bi se z njimi poravnal in ti gospodje so mu popustili mnogo in mnogo od dolgov, ter mu privolili, da sme plačati samo nekatere procente od dolga, češ, siromak, zadela ga je nesreča, katera danes ali jutri lahko zadene tudi tega ali drugega trgovca. Tako se je po milosrčnosti rešil Štupica iz svoje zadrege in obljubil je tem gospodom in dalsvojo častno besedo, da bode po otvoritvi svoje nove trgovine zopet kupoval, pri teh gospodih, da bode potem s tem vsaj nekoliko popuščenega dolga zopet povnil. Štupica pa piše:

„Ravno taka laž je pa tudi, ker mi predbaca, (namreč dopisnik), da bi jaz vžival kak kredit, kajti jaz kupujem blago proti gotovemu plačilu ter je moje posestvo in imetje brez vsakih bremen, ako pa sem kredit nekaj vžival, sem ga pa tudi moral pošteno plačati, in me danes toraj ne najdete v nikakšnih knjigah zapisanega.“

Seveda ne zapisanega, ker se ti je dolg popustil, ker se ti je dolg daroval (šenkal)! To popuščenje pa, to darovanje je Štupica, angeljsko čisti poštenjak sedaj lepo poplačal z imenovanim dopisom. Gospod Štupica, ko se ti je tako pomagalo, si pozabil, čeprav si dal tvojo častno besedo, da bodeš zopet s nakupovanjem povnil vsaj nekaj popuščenega dolga na tiste, kateri so te podpirali, zdaj jih blatiš in osramuješ v javnem časopisu. Kdo je pošten „Štajerc“, njegov dopisnik ali pa Anton Štupica, trgovec in gostilničar v Moravskem vrhu pri Mali Nedelji? Kmetje, razsodite sami!

Spodnještajerski kmečki poslanci. Ko se je zadnjč stavil predlog v zbornici, da bi se dala podpora siromakom v Slovenjemgradu, katere je zadela vsled velikega požara taka grozna nesreča, glasovali so vsi (izvzemši enega) zastopniki kmetov na Spodnjem Štajerskem proti tej podpori. Edini Robič je bil za podporo! To so vrli Slovenci, saj nam je znano, da je zadela ta nesreča tudi dovolj ljudi slovenske krvi. Kaj ne, „svoji k svojim?“ Nasprotno pa darujejo vsa nemška društva brez izjeme, koliko jim je najbolje mogoče za te reveže, vsi nemški poslanci so glasovali za podporo! Klerikalec pač svojemu bližnjemu noče pomagati, ako ga je zadela nesreča, naj si bode bližnji te ali druge narodnosti. Seveda, ako bi bil

kdo za
pač vsi
le daj
agentov
Po
med kr
plačila
skoraj
(šintar
delo, s
raje im
Du
nam pi
viti z
poznar
Tudi n
štenjak
najti g
mi pra
nad 30
nekak
za nas
prav g
tudi z
kot bla
— za
ni nič
plačati.
ti piše
prednj
občili
da nas
raji, k
drugod
vemu
ga Vi
šten
tu in
značaj
ki zar
samo k
Z Bog
Na
imajo
pošljejo
pošiljat
R
na Hrv
jemno
kryjo
vičnost
letjih.
ravno
se zan
Balkan
konec
ne bil

kdo zahteval za farške kuharice penzije, potem bi pač vsi spodnještajerski klerikalci kričali: „Le, dajmo, le dajmo za „prijateljice“ naših črnih — volinih agentov!“

Pobiranje med kmeti. Duhovniki vsako leto pobirajo med kmeti različne pridelke, a vendar dobijo dovolj plačila za svoje malo delo od države in je zbirca že skoraj povsodi spreračunjena v denarje. Konjedercom (sintarom) pa, kateri imajo težavno in gotovo neljubo delo, se zbiranje krme i. t. d. zabranjuje. Kmet, daj raje imenovanim, kakor pa farju!

Dohtorji in duhovniki. Neki prijatelj našega lista nam piše med drugim to-le: „Že več let imam opraviti z dohtarji in farji, zatoraj jih vse prav dobro poznam in tudi imam najbrž pravo sodbo o njih. Tudi med tema dvema stanovoma se najdejo poštenjaki od pet do glave, tudi med njimi so zares najti gospodje, kateri nas kmete ljubijo. Tako imamo mi prav pridnega gospoda župnika, kateri že živi nad 30 let med nami. On nam je, da se tako izrazim, nekak oče! Vsaki čas ima dober svet ali dober nauk za nas. Ljubeznivega starčeka vsi ljubimo, a on nam prav goreče povrača našo ljubezen. Nekoč sem imel tudi z nekim dohtarjem opraviti, i njega sem spoznal kot blagega moža. Bil je ta dohtar — sicer Nemeč — za mene Slovenca prav izvršten zagovornik in mi ni nič kaj mnogo za to računil. Moral sem nekaj plačati, a dal sem rad, ker mi je bilo pomagano. To ti pišem, dragi „Štajerc“, kot tvoj prijatelj in naprednjak. J. P.“ (Opomba uredništva: Dragi J. P. priobčeli smo Vaše pismo, ker se nam tako nekako zdi, da nas niste prav razumeli. To pa smo storili tem raji, ker hočemo zabraniti, da bi se to zgodilo še drugod! Vedite, da mi nismo bili nikdar proti pravemu dušnemu pastirju, toraj proti takemu, kakor ga Vi omenite. Nikdar tudi nismo bili proti poštenemu stanu „dohtarjev“ sploh. Ako pa bičamo tu in tam izrazke teh stanov, ako krtačimo brezmačajne farje, ako udrihamo po takih „dohtarjih“, ki zares kmeta samo gulijo, potem je to storjeno samo kmetu v prid! Mislimo, da ste nas razumeli? Z Bogom!)

Našim cenjenim odjemalcem! Vse tiste, ki še imajo plačati zaostanek, uljudno prosimo, da nam pošljejo dolžno nam svoto, ker bi jim drugače morali pošiljatev lista ustaviti. Toda brez zamere! Z Bogom!

Zunanje novice.

Revolucija na Hrvaškem. Plameni silnega upora na Hrvaškem švigajo vedno višje in višje. Ječe, izumrlo stanje, nagli sod, vislice obešena trupla in s krvjo nasitena zemlja, to so izrazi madžarske pravičnosti, madžarske kulture, sezidane v dolgih stoletjih. Dobro je, da nastopa ta madžarska kultura črno sedaj v časih pogodbenih razprav, v časih, ko se zanima naša zunajna politika za zmešnjave na Balkanu. Na tisoče ljudi že tiči po ječah in še ni konec aretovanja. V Zagrebu že ni hiše, iz katere bi ne bil kdo v ječi. In vedno še letajo banovi (ban

je na Hrvaškem cesarjev namestnih [deželni predsednik]) biriči po noči in po dnevi po hišah in vlačijo največkrat popolnoma nedolžne ljudi v zapor. Banovi ljudje bi radi narodovo nevoljo odvrnili od bana in jo osvedočili nad Madjare. V ta namen hodijo med Hrvate in govorijo, da ban ni ničesar kriv, samo Madjari so krivi in da bi bilo treba nad Madjare udariti. Tako mislijo, da se jim bode posrečilo madjarski narod proti Hrvatom dvigniti in rešiti bana. Hrvatje seveda pa si nočejo na te limanice vsesti. V Zagrebu stanujoči Madjari imajo svoj naroden dom na Zrinjskem trgu, a tam ni bila ne ena šipa razbita. V hrvaškem Primorju so se zopet vršili veliki nemiri, tako v Karlobagu, v Dragi, kje so ljudje že začeli razdirjati železniško progo in jih je moralo vojaštvo razgnati — v Hreljinu in v Zlobinu, kjer je tudi moralo priti vojaštvo na pomoč, ker je narod razdiral železniško progo. V Spletu je velika množica Hrvatov zahtevala, da se mora s parnika „Zagreb“ odstraniti madjarska zastava. Neki potnik je zastavo snel in jo vrgel med množico, ki jo je raztrgala. Iz Dubrovnika so škof, razne korporacije in ženstvo brzojavno prosili cesarja, naj odredi kar treba, da nastanejo na Hrvaškem druge razmere. V Zagrebu so včeraj teden ljudje madjarskega poslanca dohtarja Tomasicha na cesti opljuvali. Vse te nemire je zakrivil ban Khuen Hedervary, a bili so že davno v ljudstvu zreli za izbruh, ker izvirajo iz glada in političnega zatiranja Hrvatov. Ogrri so pač brezsrčni napram vsem drugim narodom. Tudi Nemci, ki žive med Ogrri imajo od njih mnogo trpeti. Tako je bilo v prejšnjem tednu v Križovacu ustreljenih čez 40 kmetov. Več jih je bilo obešenih. Bog daj, da bi vladal na Hrvaškem zopet mir, Bog daj, da bi se stališče ubogim kmetom in teptanemu ljudstvu zboljšalo!

Nadžkof Kohn. Olumučki nadškof Kohn, je pač imel čast čitati svoje ime v skoraj vseh avstrijskih časopisih. Seveda v klerikalnih ne, ker ti ne emejo resnice pisati. Sicer ta katoliški nadškof ni vreden, da bi se bavili na dalje z njim, a vendar hočemo, da bodejo bralci „Štajerca“ tudi o njem kaj zvedeli, njemu posvetiti par vrstic. Kdo je ta nadškof? Kohn je nadškof, kateri ima na leto več sto tisoč kron dohodka, on je tisti nadškof, kateri ima posestvo, ki je na milijone vredno, on pa je tudi tisti nadškof, ki je pred kratkim par siromakov, kateri so v njegovem gozdu pobirali suhe veje, ki niso imele morda vse vkup niti par krajcarjev vrednosti, izročil sodnji, češ, kaznujte te tolovaje, ki so meni — „siromaškemu“ nadškofu za par krajcarjev škode napravili. Farški žep in konjsko črevo, kedaj bodeta polna?

Srečen mož. Pač vsakdor med nami pozna vrečico (žaklec), s katero hodijo mežnarji pri vsaki maši po naših cerkvah ter jo pomolijo vernikom. Navadno je to lična torbica iz rudečega žameta na dolgem drogu. Na Nemškem pa so nekateri kraji, kjer te „bisagice“ ne poznajo. Tako je prišel, kakor poroča magdeburski list, iz goratih krajev neki stari delavec obiskat svojega brata v Heiligenhafen. Šel je seveda tudi k maši in tam je videl, kako je prišel mežnar

z neko rudečo rečjo na palici, ter jo vsakomur pod nos pomolel. V njegovi bližini so vsi moški odkimali in mežnar je šel dalje. Ko je tudi temu tujcu stvar pomolel pod nos, odkimal je tudi on rekoč: „Moja kapa tudi ni!“ Srečen mož ni poznal torbice in je mislil, da nosi mežnar zgubljeno kapo okoli!

Koliko premoženja imajo Rothšildi. Preračunilo se je, da znaša premoženje vseh Rothšildov križem sveta najmanj 10 milijardov frankov t. j. deset tisoč milijonov! V srebru bi tega bilo 50 milijonov kilogramov, v zlatu 3 milijone 225 tisoč kilogramov; v papirju po 1000 frankov 17.800 kilogramov, v papirju po 100 frankov 115.000 kilogramov. Za prenašanje tega ogromnega zneska — recimo, da zamore mož nesti 100 kilogramov — potrebovalo bi se 180 mož samo za papirnati denar po 1000 frankov, 1500 mož za denar po 100 frankov, 32 tisoč 250 mož za nosenje denarja v zlatu in 500 tisoč mož za nosenje v srebru! Ljudje božji, kje je denar? Ni čudo, da Rothšildi vse vladajo, ni čudo, da imajo judje vse v rokah in da je vsem gorje radi judov. Eden teh Rothšildov napravlja sedaj zbirko (razstavo) — bolh. Spravil je skupaj teh lepih živalic že nad 10 tisoč. Ljudstvo pa umira lakote.

Samomorilci v živalstvu. Da so tudi med živalimi samomorilci, ve vsakdor. Konji in govedo beže v goreč hlev, večče obletavajo luč tudi še potem, ko so si že napol osmodile peruti, dokler ne zgore. Vjet ptič se zaletuje čestokrat ob kletko, dokler se ne ubije. Zaprti vodni kos si izvoli smrt vsled lakote ter ne zavžije niti najboljše hrane. Najbolj značilen samomor je pri škorpionu. Že v starem veku je bilo znano, da se škorpion med gorečim ogljem zabode z lastnim želom ter pogine. Novejši naravoslovci so o tem dvomili, zato so se nekateri angleški učenjaki hoteli sami prepričati. Tako pripoveduje angleški učenjak Biddie, da mu je prinesel neko jutro sluga velikega škorpiona, ki se je zamudil po ponočnih sprehodih ter se pozabil skriti. Poveznil je nanj stekleno obločnico ter jo postavil na sonce. Svetloba in gorkota sta bili škorpionu nevšečni. Sedaj se je spomnil Biddie na pravljico o škorpionovem samomoru, prinesel povekšalno steklo, ga nastavil na ob solnčeno škorpionovo stekleno hišico ter napeljal žarke prav na škorpionov hrbet. Takoj je začel škorpion ves besen tekati po prostoru ter togotno sikati. Hipoma pa privzdigne rep ter si zasadi želo parkrat v hrbet in glavo. Iz rane je pritekla neka tekočina in v par minutah je bil škorpion mrtev.

Gospodarske stvari.

Prašičje uši se najložje odpravijo, ako se ušiva mesta dobro in večkrat na dan drgnejo z močno tobakove vodo. Vsaka od tobakove vode zmočena uš takoj pogine, ne tako pa gnide; zato je to sredstvo čez kakih pet dni ponoviti, da se uničijo še uši, ki se iz gnid izležejo.

Krvna ušica. Na nekterih krajih se je zadnja leta na sadnem drevju pokazala že v veliki množini

krvna ušica. Da se pokonča, vzame se en lonec in vedano v tega se vlije 10 dek petroleja in ta se zmeša s odstavljeno pol litrom vroče vode, potem se z mehkim čopkom je to napadene debela in veje namažejo. Uspeh je velikanski primer. Tudi za visoko drevje je ta pripomoček na ta levajo. — način dobro rabiti. V primerno posodo se vlije namoreč en liter petroleja in s petimi litri vroče vode. Barthel dobro pomeša in potem, ko je hladno, se z brizgalnikljajno nico drevje poškropi in krvna ušica se ne bode več mazilne prikazala. Treba je samo skusiti. Uspeh je siguren pisarnostv. 20

Odstavljenje žrebet. Kakor hitro začno žrebet jemati seno ali travo in pokažejo željo po čvrsti hrani morajo dobivati po malo ovsa (v prvem času najbolje strtega) in tudi drobnega sena. Kolikor bolj ras žrebe in kolikor več slasti kaže, treba mu je razmerno dajati tudi več ovsa in sicer v deležih 2½ do 3 kg, zraven pa po 5 do 6 kg sena. Čeprav starejše žrebe uživa slamo, korenje itd., mu vendar ne smemo dajati nič manj ovsa, vsaj v prvem letu ne. Ako žrebe že med sesanjem dobiva primerno množino ovsa, se vedno bolj odvaja materinega mleka in si s tem odstavljanje močno olajša. Oves, ki ga že zgodaj dajemo mladi živali, jo tudi krepi. Po pravici pravimo: „Oves daje kostem trdost, mišicam in kitam pa moč“. Na vprašanje, koliko časa naj žrebe sesa, se da odgovoriti le v obče in sicer tako-le: Če je žrebe močno in je med sesanjem dobivalo primerno postranske hrane si v 13 do 15 tednih opomore toliko, da mu smemo popolnoma odtegniti materino mleko; če pa je žrebe slabotno, naj pa dalje sesa seveda, če daljše sesanje ne slabi preveč kobile. Vsekakor pa je treba skrbeti, da odstavljenega žrebe ne peša. Če bi bilo treba, moramo poleg sena in ovsa dajati vsak dan še po 5 do 6 litrov kravjega mleka svežega, kakor ga namolžemo. Zato se pa tudi priporoča, da žrebeta že med sesanjem vadimo na kravje mleko. Kolikor rajši se odstavljenega žrebe loči od svoje matere, toliko bolje je. Kjer je mogoče, naj se dena na tak kraj, da ne bo slišalo razgetajoče matere. Če to ni mogoče, bo žrebe še dolgo hrepenelo po svoji materi, kar nikakor ni dobro za njegov razvoj. Hlev za žrebeta ne sme biti temen in vlažen, temveč zmerno svetel in suh. Razen tega pa mora biti tako napravljen, da se žrebe v njem lahko prosto sprehajajo. Odstavljenega žrebeta ne smemo privezati, ker bi to prav neugodno vplivalo na razvijanje udov; privezani žrebe lahko postane neokretno in hromo. Kjer je mogoče, naj bo zraven hleva tekališče, in čeprav je le toliko, da se žival more nekoliko prosto v svežem zraku gibati. Nikakor pa zato niso spodobna gnojišča, kajti gnojišče je brez trdnih tal, ki jih mora imeti tekališče; pa tudi čistega, svežega zraka ni tu, ki tako zelo ugaja mladim živalim. O prostem gibanju žrebet v svežem zraku bodi tu še omenjeno, da morajo žrebeta na vsak način imeti priliko, da rabijo svoje ude, jih urijo in pravilno razvijajo. Premikanje v svežem zraku utrdi žrebetom zdravje, pospešuje jim razvoj sopil, dela globokejše prsi in žrebeta sploh utrjuje. Le tedaj, če se žrebe vsak dan zadostno premika na prostem, more porabiti prej po

Pr
zace
rana
obvar
doma
o ma
Pragi
alka

Trst
Grad

KIS
OSV

Tvar
pošilja

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

KIS
OSV

vedano množino ovsa, kakor je treba. Ako moremo odstavljena žrebeta poleti pasti na dobrem pašniku, je to najbolje, toda tu je treba dajati mlajšim živalim primerno množino ovsa, če hočemo, da krepko uspevajo. — „Kmetovalec“

Preselitev trgovine. Kemična tovarna Mihael Barthel & Comp. na Dunaju, X. (specialitete: polklajno apno, karbolineum, strešna lepinka, olje in mazilne masti, antimerulin proti hišni gobi) je svojo pisarno in skladišče dne 12. t. m. iz X., Keplergasse št. 20 preselila v X 3 Siccardsburggasse 44.

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zmoči, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško domače mazilo“ iz lekarn B. Fragner, c. kr. dvorni žaložnik v Ptuj. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Bernalka. — Glej inserat.

Loterijske številke.

Trst, dne 16. maja: 63, 53, 61, 76, 81.
Gradec, dne 23. maja: 60, 86, 51, 17, 22.

Slajerka
ROGACKA
KISELA VODA **Jempol** in Styria
OSVEŽUJOČA PIJAČA. **Nepresegljiva zdravilna voda.**

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdbergstrasse 12

silja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlaticnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladole, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom!

po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. **Prekupcem in agentom posebne prednosti!**

Piše naj se naravnost: **Ivan Schindler**
Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Za sv. birmo!

Molitveniki

od knezoškofijstva preskušeni, lepo in močno vezani, se po najnižjih cenah dobijo pri

W. Blanke-ju v Ptujju

knjigoveznica nasproti nemške farne cerkve in nasproti velike vojašnice (kasarne).

	Štv.	Cene za 50 kg	
		K	h
Iz ajde:			
ajdova moka, fina	A	18	—
„ „ sredna	B	15	—
ajdovi otrobi		5	—
Iz koruze:			
koruzni gris, rumeni		11	—
koruzna moka la., rumena		10	—
koruzna moka IIa., rumena		9	—
koruzni zdrob, rumen		7	50
Iz rži:			
ržena moka, izvleček		11	50
„ „ fina		11	—
„ „ sredno fina		9	50
„ „ manj fina		8	50
moka za klajo		5	—
Iz pšenice:			
gris fin ali debelozrnat		13	25
pšenična moka (Kaiser-Auszug		13	25
„ „ (Mundmehl-Auszug		12	75
„ „ (Extra-Semmelmehl)		12	25
„ „ (Semmelmehl)		12	—
„ „ (Extra-Brotmehl)		11	50
„ „ (Mittel-Brotmehl)		11	—
„ „ za kruh		10	50
„ „ za črni kruh		10	—
moka za klajo		5	50
moka za kruh, mešana		9	—
Prosenka kaša		12	—
935 Ječmena kaša		11	—

Umetni in valjčni mlin **F. C. Schwab** v Ptujju.

Gumi za trsje cepiti

najfinejše in najboljše vrste, letošnjega izdelka, nadalje **cevi** (šlanhe) iz gumija za škropilnice proti peronospori in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi vsakovrstne druge izdelke iz gumija priporočata na 936 debelo in drobno

Brata Slawitsch v Ptujju.

V najem želim vzeti trgovino ali krčmo. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravništvo „Štajerca. 934

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od sadilca kave in čaja, toraj s polnim jamstvom za pristno neponarejeno kavo in čaj.

Lastna varstvena znamka

Javafloor.

Najino dosti čez 100.000 oravlov veliko posestvo se obdeluje najracionalnejše. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in zdatne.

Kava: Javafloor, najfinejša 4³/₄ kg gld. 6-65, fina 4³/₄ kg gld. 5-90. Javabrazil-mešanica 4³/₄ kg gld. 5-40.

Posilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju. Cenik zastoj in poštnine prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiji

v Trstu 926

via Rapicio šte. 7.

Sedlarska obrt.

V večjem kraju se lahko prevzame prav po ceni dobro urejena delavnica za sedlarsko obrt z vsem orodjem, blagom in pohištvom vred. Ta delavnica je na dobrem prostoru in je dela vedno dosti. Naslov pove upravništvo „Štajerca“. 924

Mizararji vodni koe-

ter ne zarški učeneec

se sprejme v učenje pri mizarju Jožef Vogrinec na Hajdini št. 35 pri Ptuj. 921

Smodnik

za streljanje proti toči, za razstrelovanje kamenja, fini smodnik in najfinejši smodnik za lovce v ploščevinastih (plehastih) škatljah, potem vžigalno žnoro, vsakovrstni šprih (Schrot), kapselne, patrone za revolverje in flobert-puške, prazne patrone za puške (Patronenhülsen) št. 12, 14, 16 in k temu potrebne papirnate nabojne zamaške, kakor tudi vsakovrstno specerijsko blago, dalje galico, močno rafijo in žveplo priporoča po najnižjih cenah

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in prodaja smodnika

932

v Ptuj, Herrengasse št. 11.

Pozor trgovci in kupovalci.

Zaradi prodaje moje hiše, v kateri je bila trgovina z mešanim blagom, se zdaj vse blago

pod ceno nakupa izproda.

Ravno tako se prodajo vse stelaže, tehtnice (vage) in vse, kar sliši k trgovini.

V Črešnjovcih pri Radgoni dne 26. maja 1903.

Anton Maurič.

931

Krepki učeneec

za trgovino, ki je zmožen nemškega in slovenskega jezika, se takoj sprejme v mešano trgovino pri Jos. Presker v Zrečah pri Konjicah. 923

Usnarija

na Spodnjem Štajerskem, blizu železnice, v dobrem redu, tik večje vode se zaradi preselitve takoj po nizki ceni proda ali na več let v najem da.

Pisma je pošiljati pod J. P. 31 poste restante v Studenicah pri Poličanah. 927

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega izdelka, se dobijo najceneje (po 5 kr.) pri Jos. Crutschel-nu v Mariboru. 828

Trgovina

z mešanim blagom, velikim prostorom za lesno skladišče (dobi se lahko do 100 vagonov rezanega lesa) se takoj da pod ugodnimi pogoji v najem. Kje, pove upravništvo „Štajerca“. 904

Nevesto išče

32-leten fant, ki ima premoženja čez 6000 kron in letnega 600 kron. **NE ZGORAJE!** Vsi kličo, zeli vzeti v zakon deklico, katera ima veselje do gospodinjstva na malem posestvu in premore nekaj premoženja. Ponudbe, če mogoče s fotografijo, naj se pošljejo pod naslovom: „Zadovoljnost“, poste restante Velenje (Wöllan). 928

Zahvala.

Nama je ogersko-francoska zavarovalna družba

Franco-Hongroise v Gradcu

po njenem zastopniku v Ptujju škodo po požaru dne 19. aprila t. l., ko nama je bilo uničeno stanovalništvo in gospodarska poslopja, tako hitro in v celoti polno zadovoljnost izplačala, da ne morem opustiti se tej hranilnici za njeno hitro izplačanje najine škod najtoplejše zahvaliti.

Župečkaves pri Ptujju, dne 12. maja 1903.

Fr. Schoschteritsch

priča.

Matevž Predikanič

Ignac Spritzey

priča.

Simon Mlakar

929

Razglas.

Za v porabo proti strupeni rosi na trsju (oidium Tuckeri) oddaje deželna postaja za poskuse v Gradcu (Landes-Versuchsstation Graz), Heinrichstrasse št. 4, kakor tudi deželna postaja za poskuse v Mariboru (Landes-Versuchsstation Marburg a. D.) žvepleprah in sicer v vrečah (žaklah) po 50 kilogramov 8 kron. (Vreča, ki drži 100 kilogramov velja 16 kron. Manj kakor 50 kilogramov se ne odda.

Žvepleni prah je najfinejši (90 do 95 stopinj) in se prej, ko se razpošlje, od strokovnjakov poskuša, ako je dovolj čist in dovolj fin.

Naročniki naj vpošljejo svoja naročila, v katerih se mora razločno napisati naslov (adres), zadnja poštna in zadnja železnična postaja, eni gori omenjeni postaja za poskuse.

K poslanemu žveplenemu prahu se priloži tudi kratek poduk, kako je žveplo rabiti.

Gradec, v maju 1903.

Štajerski deželni odbor.

915

Edmund grof Attens m. p.

Šafar

vešč v sadje- in vinoreji se takoj sprejme. Naslov pove Suppanz, Pristova. 930

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901	K 9,316.935·82
Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra	
1902 z obrestmi vred	3,169.459·11
Od tega je odračunati:	K 12,486.394·93
Stote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile	K 2,677.843·72
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	9,808.551·21
Hipotekarna posojila	K 6,085.868·31
Mejnično stanje	78.029·14
Posojila na vrednostne efekte	20.601·83
Efektivi zaklad	2,919.611·—
Posestva	184.000·—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	300.000·—
Vloge pri kreditnih podjetjih	107.201·99
Stanje blagajne (kase)	40.823·46
Glavni rezervni zaklad	553.574·22
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	298.150·69
Zaklad za penzije	31.227·62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

Pri „Zvezi kmetijskih zadrug za Štajersko“ popolniti je mesto **predsednika** Raiffeisenovih posojilnic ter drugih kmetijskih zadrug.

Prosilci morajo biti večji navadnega dvojnega knjigovodstva ter zmožni nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi.

Mesto se popolni proti službeni pogodbi in obestranski trimesečni odpovedbi.

Plača znaša 2400 kron na leto in se vrnejo posebej potovalni stroški.

Prosilci imajo se obrniti pismeno do 1. junija t. l. na „Zvezo kmetijskih zadrug za Štajersko“ v Gradec (Mehlplatz 1) ter prejeti njih študije, znanosti in dosedanje delovanje.

Gradec, dne 11. majnika 1903. 922

Načelnik zadružne zveze.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

na klančnici in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razda. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Z dne 1. oktobra 1903 pričel se bo na državni gozdarski šoli v Gusswerku pri Marija Zell 11-mesečni tečaj (kurs) in se bode v ta namen razdelilo

šest deželnih podpor

(štípendij) in sicer dve po 500 kron, ter štiri po 400 kron.

Prosilci za te štípendije morajo svoje prošnje vložiti pri štajerskem deželnem odboru najpozneje do 1. julija tega leta. Tem prošnjam je priložiti:

1. Krstni list, s katerim se dokaže, da je prosilec že 17 let star in da 22. leta svoje starosti še ni prekoračil.

2. zdravniško spričevalo od okrajnega zdravnika o popolni sposobnosti za službo gozdarja v visokih planinah, osobito tudi, da imajo prosilci dobre oči in posluš. To spričevalo ne sme biti starejše kakor z dne 15. junija t. l. ali od poznej.

3. Potrdilo, da je prosilec dovršil z dobrim uspehom kako meščansko šolo, ali 3 razrede spodnje realke ali spodnje gimnazije. To se mora dokazati z dotičnimi spričevali.

4. Potrdilo, da se je prosilec vsaj eno leto praktično vporabljal pri delu različnih opravil pri gozdarskem, gospodarskem in njega postranskem obrtu.

5. Domovinski list.

6. Spričevalo o nrvnosti in dobrem zadržanju, če ta dokaz že ni doprinešen pod točko 4.

7. Spričevalo, da prosilec nima premoženja.

8. Svojci ali pokrovitelji prosilca se morejo zavezati s pravomočno izjavo, da bodejo, ako bi morda še bilo treba vzlic dosežene štípendije za ednajstmesčni pouk plačati več kakor štípendija zneske, to poplačali iz svojega. Ti zneski se bodejo po določilu šolskega vodstva in ravnateljstva plačevali v obrokih.

Ta izjava mora se podpisati od tistega, ki se je zavezal plačati in še od dveh prič. **Mora se sodnijsko ali pri notarju legalisirati.** Dalje je na tej izjavi od občinskega urada potrditi, če je dotični zavezanec zmožen plačati prispevek, kateri bi se v zgoraj omenjenem slučaju zahteval. Na prosilce, kateri zgoraj pod 1—8 navedenih pogojev ne morejo popolnoma izpolniti, se pri podelitvi štípendij ne bo oziralo, ker se taki pogoji tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusswerku zahtevajo.

Opomniti je še, da skupni stroški za hrano, oskrbovanje, snaženje perila, potrebščine za podučevanje v teku ednajstmesečnega poduka znašajo približno 600 kron.

Približna določila, o uredbi te šole, poduku, hišnega reda in disciplini, zamorejo se pozvedeti pri „k. k. Forst- und Domänen-Verwaltung in Gusswerk bei Maria-Zell“.

Gradec, dne 9. maja 1903.

Stajerski deželni odbor.

Hans Wouk

vinski trgovec

v Poljčanah na kolodvoru (banhofu)

naznanja slavnemu občinstvu, posebno kmetovalcem in posestnikom, da je z dne 1. okt. otvoril v svoji hiši

trgovino z mešanim blagom.

Ima vsakovrstno špecerijsko, sukнено, platneno in galanterijsko blago ter železnino v obilni zalogi.

Blago je popolnoma novo in frišno ter se dobiva vse po najnižjih cenah.

Kupuje tudi jajca in vsakovrstne druge poljske pridelke po najboljših cenah.

Na obilno prodajo in kupovanje se priporoča

810

Hans Wouk.

Styria=becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najmenitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold.

831

Brata Slawitsch v Ptuj.

Za sv. birmo

priporočova sledeče najnovejše reči:

Jako lepe vence (krancelne), trakove iz svile in atlasa, ravno tako vsakovrstne fine čipke (špice), beli batist, potem nogavice, rokavice, križece, ki se nosijo okoli vrata in različne igle za lase.

Prosiva, pridite naju obiskat, ker vas zagotoviva, da so najine cene jako nizke in da je postrežba, kakor obče znano, točna in dobra.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florijanski trg.

895

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeci cenah

Singer A . . . . . 70 K

Singer Medium 90 „

Singer Titania 120 „

Ringschifchen . 140 „

Ringschifchen za

krojače . . 180 „

Minerva A . . . . . 100 „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 „

Cylinder Elastik za čevljarje . . . . . 180 „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptuj in v okolici se **I. ptujška mehanična delavnica za popravilo šivalnih strojev, bicikelnov, glasbenih avtomatov in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več Florijanskem trgu, ampak**

v Barvarskih ulicah (Färbergasse) št.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih cenah.

Spoštovanjem Gertrud Spružina

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razprodaja

Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so vsakovrstne sekirice (note) za različne štrumente v zalogi. Priporočajo se izvrgosli, citre, kitare, mandoline harmonike okarine. Za vsaki inštrument se jamca

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami pošlje na zahtevanje zastoj.

896 Prosim, pridite gledati!

Karl Penteke

urar, srebrar in zlatar

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg

tik mesarja gospoda Luttenbergerja

priporoča svoje

ure, prstane, verige

žice za ure in uhanje

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske

žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej

Ta firma je o... c. kr. državi... Poseduje zlat... medalje od ra... tisoče pismen

HA

fa v Mo

21 ctm vis

ranem nih

prav glas

glasom in

za presta

80 Prave sret

od c. kr. i

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

in sice

Najcenejša nakupovalnica dobrih ur s triletnim pismenim jamstvom.

Ta firma je odlikovana s
e. kr. državnim orlom.
Posejduje zlate in srebrne
metalje od razstav in na
tisele pismenih priznanj.

Vse blago je od c. kr. denarn. zav. preskušeno in kolkovano. Neugaj. blago se zamenja ali na zahtevanje denar vrne.

HANNS KONRAD

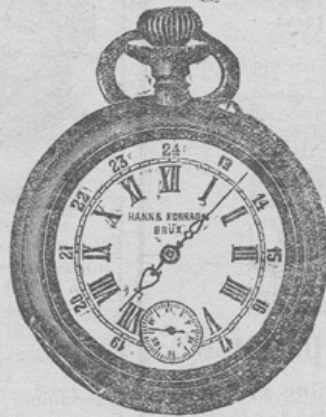
fabrika za ure in razpošiljalnica zlatnine
v Mostu (Brüx) šte. 194 na Češkem.

Budilnica z zvoncem
11 cm visoka, v krasno polir-
nem nikelnastim oboju, s
prav glasnim dolgotrajajočim
glasom in masivno pripravo
za prestavljanje, gld. 2.85.

**Pristna srebrna remonter-
ura za dame gld. 6.75,**
ista z zlatim obrobkom
gld. 7.50, ista s dvojnimi
pokrovom gld. 8.75.

Št. 3401. Nikelnasta remonter-ura,
odprta gld. 2.50, 3.—, 3.50.
Št. 3404. Remonter-ura iz goldina
z dvojnimi pokrovom gld. 5.75.
Št. 3405. Remonter-ura iz jekla,
odprta gld. 5.—.
Št. 3407. Nikelnasta tula-remonter-
ura z dvojnimi pokrovom gld.
6.50; št. 3413, srebrna remonter-
ura, odprta gld. 4.80 in št. 3425,
pristna srebrna remonter-ura s
dvojnimi pokrovom, gld. 6.75.

**Srebrna remonter-ura za
dame z dvojnimi pokrovom,**
dobre vrste gld. 8.75, z
zlatim obrobkom gld. 9.50,
najboljše vrste gld. 10.75.

Št. 3724. 14 kar. zlati prstan
gld. 5.50, iz novega zlata
6 kar. gld. 2.80, iz double-
zlata, punciran gld. 1.25.

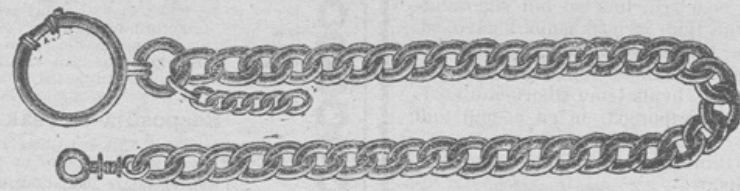

Novost!
Novost!
Novost!

Budilnica z zrealom
„kraval“, 30 cm visoka,
z budilno pripravo gld.
3.20, s kazalnikom, ki
sveti po noči gld. 3.50.
Zvoni prav glasno, toraj
ni mogoče, da bi koga
v spanju ne zamogla
zbuditi.

Št. 3723. 14 kar. zlati prstan
gld. 5.25, iz novega zlata
6 kar. gld. 2.80, iz double-
zlata, punciran gld. 1.40.

Prave srebrne verižice za ure,
od c. kr. novčnega urada, 30 cm dolge,
in sicer 15 gramov težke gld. 1.20
20 „ „ „ „ 1.50
30 „ „ „ „ 2.20
40 „ „ „ „ 2.60

Prave srebrne verižice za ure,
od c. kr. novčnega urada, 30 cm dolge,
in sicer 50 gramov težke gld. 3.25
80 „ „ „ „ 3.80
70 „ „ „ „ 4.50
80 „ „ „ „ 5.20
100 „ „ „ „ 6.80
150 „ „ „ „ 9.50
175 „ „ „ „ 11.—
200 „ „ „ „ 12.80

Knjižica s cenami, katera ima 600 podobic, se pošlje na zahtevanje vsakemu brezplačno.

Sklepni račun

hranilnega in posojilnega društva (Spar- und Kreditverein) v Konjicah
za leto 1902.

Aktiva.	K		Pasiva.	K		K	
	v	v		v	v		
Gotovi denar	766	70	Glavni deleži	4480	—		
Posojila na posestva	48587	—	Opravljeni deleži	844	—	5324	—
Mejnice	57289	60	Hranilne vloge			110222	37
Tekoči račun	8878	76	Obresti glavnih deležev, ki se za leto 1901 niso vzdignile	480	71		
Lastne vloge	3504	96	Obresti opravljenih deležev, ki se za leto 1901 niso vzdignile	59	16	539	87
Vrednost pohištva	424	96	Naprej plačane obresti			755	13
Zaostale obresti	865	78	Glavnica				
			kakor je bila 1. januarja 1902	2105	37		
			Vpisnine za 1902	90	—		
			Stanje dne 31. decembra 1902			2195	37
			Dobiček			1281	02
Skupaj	120317	76	Skupaj			120317	76

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

Število sodružnikov je 236 z 323 deleži.

Karl Wesenschegg
knjigovodja.

Hans Baumann
predsednik.

Alois G. Weixler
knjigovodja.

Gottfried Hasenbichel
knjigovodja okrajne hranilnice v Konjicah.

Ta račun je s knjigami in izkazi popolnoma enako glaseč.

Karl Berger

vodja ljudske banke Südmark v Gradcu.

Pregledniki računov: **Dr. Michael Lederer.** **Lorenz Lauritsch.** **Oskar Urban.** 906

Vsak, kdor ima prašiče

naj da zdravemu prašiču vsak teden eno polno žlico med krmo:

Kranjske redilne moke za prašiče

doktorja pl. Trnkóczy-ja krmilno in hranilno sredstvo
zboljšuje, pomnožuje: meso! mast! rejo! zdravje!

Dobiva se 1 zavojček za 50 vinarjev pr. trgovci ali pa 5 zavojčkov poštine
prosto z vs'eto zavojnino za 3 krome proti povzetju

v tovarniški zalogi lekarne Trnkóczy, Ljubljana.

Na stotine zahvalnic, tudi uradno povejenih o dobrih uspehih pri zdravih in
bolnih prašičih prihaja vsak dan. Iste so vsakemu na razpolago in se na za-
htevanje pošiljajo poštine prosto.

Uradno poveriló.

Predloženi prepis se popo'noma strinja p sanemu originalu na dopisnici,
katera ima znamke za 4. flerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarjev pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni
Slučajno sem dobil od jednega mojih ljudi za poskušnjo 1 zavojček
redilnega praška (moke) za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne
morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požero, tako
da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sred-
stvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi
priporočal.

Prosím z obratno pošto 5 zavojev redilnega praška (moke) za prašiče.

Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900. Z velespoštovanjem

691

Josip Englisch, železniški nadziralatelj.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine v Brežicah

ima pisarno v svoji lastni hiši št. 27 ter ura-
duje vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. ure
dopoldne.

Vloge se polmesečno po štiri od sto obre-
stujejo, nevdignjene obresti se vsacega pol
leta h kapitalu pripišejo in trpi rentni davek
od teh obresti hranilnica sama.

Posojila se oddajajo na zemljišča (nekret-
nine) po 5%, na menice in proti zalogam
državnih zadolžnič in drugih listin vrednosti
pa po 6%.

Koncem leta 1902 je bilo stanje vlog:
K 740158.42 in rezervnega zaklada K 74029.96.

Ravnateljstvo.

925

Cudovito glasbeno orodje

Novo! Trombino

je najbolj zenzečna iznajdba sedajnega
To glasbeno orodje, ki se je v vseh
venih krogih tako hitro priljubilo,
vrstno in elegantno narejena trom-
močnim glasom, na katero moremo
ako se pridenejo k temu pristojni

z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj
melodijo. Trombino vzbujajo povsod velikanski efekt in to tembo
kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec,
prej o taki spretnosti nihče ničesar ni slutil. Najlepša zabava za
društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima 1 do 2 igri (pesmi, plese, koračnice i. t. d.)
vsakemu inštrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombino stane z lahko umevnim navodilom: I. vrsta, jako fino
lana, z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.; II. vrsta, jako fino pomiklana, z 12
sovi gld. 6-50. — Trakovi z notami za prvo vrsto 30 kr., za drugo
860 50 kr. — Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész, Dunaj I., Fleischmarkt 18-

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izka-
zalo mečično vlačilno mazilo, tako imenovano praško
domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To
vzdržuje rane čiste, ob- tiste, olajšuje vnetje in bo-
lečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1
4-60 9/2 pušici poštine prosto na vsako postajo avst- o-ger-ke monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptujju v lekarni gosp. Ig. Berbalka.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez ko-
kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr.,
meso in slanina 80 kr., prešičevi jezik 1 gld., gla-
45 kr., salame ogerske 1 gld. 80 kr., navadne 80
boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr. kilo. Klo-
male 10 kr., velike 18 kr. ena, pošilja proti pov-
852 od pet kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranj

Hitra razprodaja!

3 pare čevljev za 2 gld. 80

se dobi radi nakupa velike kvantitete iz nekega konkurza samo kratke
1 par čevljev za moške, 14 cm visoki (za vezati), jako elegantni,
čevljev za ženske, 14 cm visoki (za vezati), 1 par čevljev za otro-
vsi trije pari imajo dobre in močne podplate, so po naj-
modi in fasoni prav elegantno izdelani. Velikost po želji.

Te čevlje razpošilja po poštnem povzetju (Nachnahme) razpo-
nica za čevlje

C/7

Ch. Jungwirth, Krak

Ako ne ugajajo čevlji, se zamenjajo in se pošlje drugo bla-
pa na zahtevanje denar nazaj.

t
Tr
pri
je
h
da
tvor
priporoč
dovršitev
nike s p
poštini
Kdor bi
Pr
za rjuhe
Ce
samo 1 g
domačeg
T
je platn
za „stro
899
7
pa
kateri
žaga
moko
Orehov
naj pi
v Ore
držav
Pripo
metri

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljajoči** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 744

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in krogelje, najizbornejša vršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Pravo domače platno

rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2 1/2 metre dolga, velja 1 gld., oziroma 1 gld. 20 kr. — Najdlješa sešita rjuha iz tenkaga domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 fl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav platno 160 cm široko, meter samo 75 krajearjev. — Domače platno za "štrozoke" velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptujju, Florijanski trg.

Zaradi smrti

se prav po ceni takoj proda

paromlin (Dampfmühle)

kateri prav dobro uspeva. K temu paromlinu spada tudi mlin za deske, kakor tudi trgovina za špecerijo in moko ter trgovina z deskami. Ta mlin se nahaja v **Orehovcih**, 25 minut od mesta Radgone. Vpraša se pri gospodični **Beti Gottscheber**, grajščakinji **Orehovcih**, pošta Radgona. 897

Carl Hantich

izjavno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec

v Mariboru

priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v gozdarsko in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Razglas.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru se bodeta vršila od 15. do 20. junija dva letna naučna tečaja.

1. tečaj za sadje- in vinorejo.

2. letni naučni tečaj za viničarje in sadjarje.

V prvem se bode učilo delo, katero je potrebno po leti v vinogradih in sadonosnikih, in sicer teoretično in praktično. Smoter poduku drugega pa je najbolj praktična izobrazba učencev (viničarjev in sadjarjev) strinjen s potrebnimi navodili.

Število vdeležencev prvega tečaja, toraj za sadje in vinorejo ne sme z učitelji vred, katere bode poslal k temu ponku deželni šolski svet, biti višje kakor 40. V drugi, to je viničarski tečaj, se bode sprejelo 20 učencev. Za poduk ni teba plačati ničesar.

Vdeleženci viničarskega in sadjarskega tečaja se bodejo, koliko dovoljujejo sredstva, gmotno podpirali. Podpirali se pa bodeje samo siromaški posestniki, njih sinovi ali viničarji. Prosilci morajo potrebo podpore dokazati s spričevalom, potrjenim od svojega občinskega predstojnika. Prosilci, kateri ne potrebujejo podpore, morajo to v pismu, s katerim se javijo za vdeležbo pri teh naučnih tečajih, naznaniti.

Teoretični poduk v prvem tečaju se bode pričel 15. junija ob 9. uri predpoldan. Tisti, kateri se hočejo vdeležiti drugega, t. j. naučnega tečaja za viničarje in sadjarje, morajo biti ravno isti dan ob 8. uri zbrani v sadje- in vinorejski šoli v Mariboru,

Za sprejem se je oglasiti do 1. junija pri omenjenem ravnateljstvu.

Maribor, v mesecu maju 1903.

Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole v Mariboru. 913

Pristna stara vina

lastnega pridelka

iz let 1897, 1898, 1899, 1900, 1901 iz vinogradov Veliki Okič, Gruškovec in Janži vrh, liter po 44 vinarjev in višje, kakor tudi pristna nova vina lastnega pridelka, liter od 34 vinarjev naprej, priporoča posebno gospodom krčmarjem

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom, prodaja smodnika in pridelovanje vina

933

v Ptujju.

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine
zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel)
rudeče in črne

in glinastih peči

v raznih barvah in oblikah.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.
Solidna, dobra in točna postrežba.

Važno za čebelarje!

V zalogi knjigotržnice W. Blanke-ja v Ptujju se dobijo

Nauki o čebeloreji

po Celestin Schachinger-ju poslovenil Avgust Lukežič, učitelj.
Obsega vse podatke o razvoju čebele, njenem delovanju itd.
Cena 20 h, po pošti 25 h.

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogo posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogo zlatnine in srebrnine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka	gld. 1:10
" "	30 " "	20 " "	1:40
" "	30 " "	50 " "	3:20
" "	30 " "	100 " "	5:—

Ura budilka gld. 1:50 in 1:90. — Sreberne žepne ure od gld. 4:— dalje, nikelnaste gld. 2:50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastoj in poštne prosto
Franz Čuden, urar in trgovina zlatnine in srebrnine, delničar prve švicarske tovarniške družbe ur v Biliu in Genovi, zalagatelj o. kr. dolonjske železnice.

Ljubljana, glavni trg.

746

Vse blago je pri c. kr. kontrolni uradu puncirano.

Veliko presenečenje!

Še nikoli take prilžnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kravata za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. zlahnim kamenom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno zrcalo, 1 usnjati mošnjček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zapono 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov za mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 pisarniških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni. To vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja samo 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f/14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Alles ein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Preßburg
bei Rabitsch-Saunbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovih postranskih posledicami, kakor pri kolcanju pri zgagi, pri napanjanju želodca in sploh, da se v človeku preobilno napravi kisline; ali ma čut, kakor da bi bil preveč napolnjen, se naj vzame na en kosček sladkorja 20 do 30 kapljic **A. Thierry-jevega balzama**

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, se okrepi želodec in poneha kašelj. Ta balz je tudi za zunanjo porabo ter vpliva na rano tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh zdravah zaznamovano varstveno znamko (mar nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjeni besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vs drugo tako zdravilo kot nepravdo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 mar ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogaški-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijeno vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstraš skozi omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogaški-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770

v Ptujju.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

